

คู่มือการปฏิบัติงาน

การจัดทำ เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง และแก้ไข
แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐)

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน

ของ
เทศบาลตำบลเขาคีรีส
อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

คำนำ

การจัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน “คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)” ฉบับนี้เพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเขาคีรีศรีใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด โดยฝ่ายแผนและงบประมาณ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามกระบวนการ และถูกต้องตามระเบียบข้อ กฎหมาย หนังสือสั่งการ และประกาศที่เกี่ยวข้อง หวังไว้เป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเกิดประโยชน์ต่อผู้สนใจ เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพและนำไปสู่การปฏิบัติ ความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะ อาศัยอำนาจ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ (แก้ไขเพิ่มเติมถึง) ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงานปลัด

บทนำ

ความเป็นมา

การบริหารจัดการงบประมาณของท้องถิ่น จากที่ได้รับสนับสนุนจากรัฐบาลหรืองบประมาณที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง การบริหารงบประมาณดังกล่าวมีความสำคัญจะต้องมีการบริหารจัดการที่ดีและเกิดประโยชน์สูงสุดและมีความ โปร่งใสมากที่สุด ดังนั้นการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นจึงถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวและเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะกำหนดทิศทาง การดำเนินงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ยุทธศาสตร์ ที่เหมาะสม ตามนโยบายของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ และนำเสนอประชาชนก่อนการเลือกตั้ง ตลอดจนที่ได้นำเสนอต่อสภาท้องถิ่นก่อนที่ผู้บริหารจะเริ่มปฏิบัติงาน มีการนำแผนงานและโครงการที่กำหนดไปปฏิบัติตาม ให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด โดยมีการควบคุม ติดตาม วัดและประเมินผล มีความโปร่งใสและพร้อมที่จะให้มีการ ตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาชน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แล้วเสร็จ ภายในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดทำ บริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะ นั้น

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑
- หนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรม สาธารณะ

วัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือ

การจัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน “คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น” ฉบับนี้เพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเขาศรีสใช้เป็นแนวทางใน การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดโดยฝ่ายแผนและงบประมาณ มีหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามกระบวนการดังนี้

- รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาความต้องการของประชาชนเพื่อเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ บริหารงานของเทศบาล
- วิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการที่เสนอหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
- ประสานงานกับหน่วยงานในเขตเทศบาลและหน่วยงานอื่นที่เสนอบริการสาธารณูปการในเขตเทศบาล. และหน่วยงานใกล้เคียงเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา

โดยมีแนวทางดังนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ชัดเจนเพื่อเป็นการเปิดโอกาส ให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการต่างๆ ของภาครัฐได้เข้ามารับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีโอกาสมาแสดงความคิดเห็น แสดงความห่วงกังวลต่อแนวทางการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐต่อการตัดสินใจของผู้บริหารส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงการ มาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล ร่วมตัดสินใจ รับผลจากการตัดสินใจ ให้การปรึกษาหารือ และร่วมกันประเมินผล การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นพื้นฐานในวิถีทางประชาธิปไตย ทั้งนี้การมีส่วนร่วมยังรวมถึง การมาร่วมกันคิดถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชน ร่วมออกแบบอนาคตของชุมชนโดยคนในชุมชนเอง โดยผู้ที่ควรเข้ามาเกี่ยวข้องหรือเข้ามามีส่วนร่วมคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ รวมถึงกลุ่มคนที่รวมตัวกันเป็นองค์กรทาง สังคมของพลเมือง ที่เรียกว่าภาคประชาสังคม (Civil Society) เช่น กลุ่ม ชมรม องค์กรสาธารณะประโยชน์ต่างๆ

การดำเนินการเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการได้ทั้ง ๒ ฝ่าย คือ ฝ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน โดยผู้บริหารท้องถิ่นควรสนับสนุนให้มีการทำแผนชุมชนให้เกิดขึ้นในทุกหมู่บ้าน โดยการให้คำแนะนำในการจัดทำให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ สนับสนุนข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนชุมชน สนับสนุนการจัดเวทีประชาคมอย่างสร้างสรรค์ และ พิจารณานาโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องดำเนินการร่วมกับชุมชน หรือโครงการหรือกิจกรรมที่เกินขีดความสามารถของ ชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาจะดำเนินการในช่วงระหว่างเดือนเมษายนถึงพฤษภาคมของทุกปี

ความหมาย ความสำคัญ และประเภทของแผนพัฒนาท้องถิ่น

การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะพัฒนาไปในทิศทางใด จำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์หรือแผนงานในอนาคตและแปลงมาสู่การปฏิบัติ ดังนั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๖๑ จึงได้กำหนดให้ แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการทบทวน และจัดทำทุกปีและจะนำไปสู่กระบวนการการจัดทำ งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวางแผนการพัฒนาจึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากแผนการพัฒนาเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึง ประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงและมุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในอนาคต ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความ เชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ที่มีความเชื่อมโยง และส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่น อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด

นอกจากนี้ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นยังทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน ได้เห็นข้อเด่น ข้อดีโอกาสและข้อจำกัดของท้องถิ่นในการพัฒนาอย่างมีเป้าหมาย มีช่องทางในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุม สามารถกำหนดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น และลง มือทำงานร่วมกันได้ สามารถวางแผนจัดการกับทรัพยากรหรือทุนในท้องถิ่นทั้งทุนบุคคลและทุนสังคมที่มีอยู่ได้อย่าง เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น อีกทั้งยังสามารถรับผลประโยชน์ร่วมกันได้อย่างทั่วถึงและเท่า

เทียม ก่อให้เกิด ทัศนคติที่ดี เอื้ออาทรต่อกัน ปลุกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ดีให้กับท้องถิ่น และทำที่สุดสามารถหา ภาควิชาเข้าร่วมในการทำงาน เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางใน อนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบน พื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของ ท้องถิ่น และปัญหา/ ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

แผนพัฒนา หมายความว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แผนพัฒนาท้องถิ่น หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนด วิสัยทัศน์ ประเด็น ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์ การ พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือ แผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณ แต่ ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าและให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา ท้องถิ่น

การทบทวนแผนพัฒนา หมายความว่า การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม แก้ไข ลักษณะเหมือนตอนจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น มีการประชุมท้องถิ่นแล้วแต่กรณีประชุมคณะกรรมการ และสภาให้ความเห็นชอบก่อน ประกาศใช้

การแก้ไขแผนพัฒนา หมายความว่า (ไม่ใช่สาระสำคัญ) หมายถึง การแก้ไขข้อผิดพลาดโดยต้อง ไม่ทำให้ วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป การแก้ไขข้อความ เช่น คำผิด สรพผิด การแก้ไขชื่อ

การเพิ่มเติมแผนพัฒนา หมายความว่า การเพิ่มโครงการ ครุภัณฑ์ กล่าวคือไม่มีโครงการ ครุภัณฑ์ ในแผนพัฒนา ท้องถิ่นที่จะดำเนินการ และ อปท.เห็นว่าเป็นอำนาจหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของประชาชนที่สำคัญ มีงบประมาณ จะ ดำเนินการ ให้เพิ่มเติมแผน

การเปลี่ยนแปลง (สาระสำคัญ) หมายความว่า การทำให้วัตถุประสงค์และสาระสำคัญเดิมเปลี่ยนแปลงไป จากเดิม เช่น มีโครงการในแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่ไม่ตรงช่องปีที่จะมาจัดทำงบประมาณ หรือตรงช่องปี แต่วัตถุประสงค์ สาระสำคัญเปลี่ยน เช่น ความยาวของถนนเกินจากแผน ประเภทของถนน จากถนนลูกรัง มาเป็นถนน คสล. - เวลา สถานที่ กว้าง ยาว สูง ลึก เปลี่ยนแปลงแผน

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

อาศัยอำนาจตามข้อ ๕ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดแนวทางการทบทวนแผนพัฒนา ท้องถิ่น พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็น ระยะเวลาห้าปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. ขั้นตอนการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดำเนินการทบทวน แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีช่วงระยะเวลาห้าปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๒. ห้วงเวลาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

กำหนดให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑๕ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๒

๓. แนวทางการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

๑.) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดและอำเภอตรวจสอบองค์ประกอบของคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดและระดับอำเภอตามลำดับให้เป็นปัจจุบัน

๒.) ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดส่งยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดในปัจจุบันให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ไปพลางก่อน เมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการทบทวนหรือเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแล้วเสร็จ ให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบ โดยเค้าโครงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัด ให้ดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔. แนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

๑.) ในการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ถือปฏิบัติตามข้อ ๑๗ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒.) ในการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจใช้ข้อมูลจาก แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีฉบับปัจจุบัน มาทบทวนและปรับใช้ในการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) โดยพิจารณาให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์ จังหวัด ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) โดยในระยะเริ่มแรกของการทบทวน แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ให้จัดทำประชาคมในระดับตำบล สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลและ เทศบาลตำบล ระดับชุมชนเมืองสำหรับเทศบาลเมือง ระดับชุมชนนครสำหรับเทศบาลนคร ระดับจังหวัดสำหรับ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และสำหรับเมืองพัทยาให้ใช้รูปแบบของเทศบาลนคร ทั้งนี้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นใน โอกาสต่อไปการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ใช้รูปแบบตามหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๙ และหนังสือ กระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๖๒๔๗ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ประกอบ กัน ทั้งนี้ให้ ดำเนินการตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓.) ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามเค้าโครงแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๔.) ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างที่ต้องนำมาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นให้จัดทำเฉพาะครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างที่อยู่ในโครงการพัฒนาที่ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประชาชนได้ใช้/รับประโยชน์จากครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างนั้น และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕.) โครงการรายจ่ายตามแผนงานที่เป็นรายจ่ายประจำหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำหมวดค่าจ้างชั่วคราว หมวดค่าสาธารณูปโภค หมวดรายจ่ายอื่น หมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ ไม่ต้องนำมาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น ยกเว้น ประเภทรายจ่ายเกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่าย หมวดอื่นๆ

เฉพาะการจัดกิจกรรมสาธารณะ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕. การนำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ไปสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม ในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยนำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นไปจัดทำงบประมาณตามปีที่กำหนดไว้ตามระเบียบกระทรวง มหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และ(ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๖๑

๖. การกำกับดูแล

๑.) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นและการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนความต้องการของงบลงทุน เพื่อพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ การตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานอื่น โดย ถือเป็นสาระสำคัญที่ต้องพิจารณารายละเอียดของโครงการพัฒนาในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ และงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวต้องสอดคล้องกับโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นก่อนให้ความเห็นชอบ

๒.) การทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดชายแดน ภาคใต้ ประกอบด้วย ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาทวีและอำเภอบันนังสวย) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณากำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นสำคัญ

การแก้ไข เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่อยู่ระหว่างดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไปจนกว่าจะมีการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) แล้วเสร็จ

๗. การติดตามและประเมินผลโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมี การติดตามและประเมินผลโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถนำนโยบายและข้อสั่งการของรัฐบาล และกระทรวงมหาดไทย ไปปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น มีห้วงระยะเวลาที่ สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาค ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงได้ดำเนินการจัดทำระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในระเบียบดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๒๔๖ ง ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป รายละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ระเบียบดังกล่าว มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.แก้ไขคำว่า “แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี” เป็น “แผนพัฒนาท้องถิ่น” และ “แผนพัฒนา” เป็น “แผนพัฒนาท้องถิ่น” เพื่อให้ห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่ม จังหวัด และแผนพัฒนาภาค ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒.แก้ไขวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิผู้แทนภาคราชการ และหรือ รัฐวิสาหกิจ ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ในคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จากอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี เป็นอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

๓.การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่น

๔.การเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๕.การเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ งานพระราชพิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

๖. การประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ แก้ไขจากอย่างน้อยปีละสองครั้ง ภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี เป็นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีความคล่องตัว พร้อมทั้งสามารถ นำนโยบายและข้อสั่งการของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย ไปปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น กระทรวงมหาดไทยจึงอาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๕ ชักซ้อมแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) แผนการดำเนินงาน ตลอดจนการดำเนินการ ที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่ประกาศใช้แล้วหรือดำเนินการก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ให้มีผลใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่ากระทรวงมหาดไทยจะกำหนดแนวทางเป็นอย่างอื่น

๒.การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่จะต้องรายงานผลและเสนอความเห็นที่ได้จากการติดตามและประเมินผล ภายในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ภายในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. ให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ตามข้อ ๘ (๓) (๔) (๕) และ (๖) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามข้อ ๙ (๓) ผู้ทรงคุณวุฒิ ตาม ข้อ ๑๔ และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นตามข้อ ๒๘ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ยังมีวาระไม่ครบสองปีให้ดำรงตำแหน่งต่อไป

จนครบสองปี และเมื่อครบสองปีตามวาระการดำรงตำแหน่งแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการดังกล่าวใหม่ (อาจคัดเลือกจากคณะกรรมการคนเดิมได้) และให้คณะกรรมการที่ได้รับเลือกมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

๔. โครงการพัฒนาและครุภัณฑ์ที่จะบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น คือ โครงการพัฒนา และครุภัณฑ์ที่ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อการพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ ที่กำหนดไว้

๕. ยกเลิกข้อความในหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๕๗๙๗ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ ข้อ ๔ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติและให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน ข้อ ๔ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ปีไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณ งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณ จากเงินสะสม โดยนำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปจัดทำงบประมาณตามปีที่กำหนดไว้ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความจำเป็นและเพื่อแก้ไขปัญหาในการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน ให้เป็น อำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นในการแก้ไขที่จะดำเนินการตามโครงการพัฒนาที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน”

๖. ยกเลิกข้อความในหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๑๖๑๗ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐ ข้อ ๓ ด้านเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี รหัสคำตอบ ตค. ๐๒๕ แนวทางปฏิบัติ ๒) และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“๒) มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณการประมาณการราคา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ต้องให้สอดคล้องกับโครงการถูกต้องตามหลักวิชาการทางช่าง หลักของราคากลาง ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความโปร่งใสในการกำหนดราคากลางและตรวจสอบได้ในเชิงประจักษ์”

ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

(๑) ผลกระทบนำไปสู่อุบัติ

(๑.๑) ปัญหาสาธารณภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ ภัยแล้ง วาตะภัย น้ำท่วมอัคคีภัย ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน แนวทางการแก้ไข คือพิจารณาวางแผนการดำเนินการป้องกันก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ หลังเกิดเหตุ บรรจุแผนงาน โครงการ กิจกรรม การให้ความช่วยเหลือต่างๆ จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสามารถดำเนินการได้ทันทั่วถึง

๑.๒) ปัญหาโรคระบาดที่เกิดจากคน เกิดจากสัตว์ ที่ส่งผลอันตราย หรือคร่าต่อชีวิตประชาชน และสัตว์ต่างๆ ในตำบล ซึ่งได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก โรคมือ เท้า ปาก ที่เกิดขึ้นกับเด็กๆ โรคพิษสุนัขบ้า แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ รมรงค์การป้องกัน ลงพื้นที่ระงับการเกิดโรคระบาด การทำลาย การรักษา

(๑.๓) ปัญหาประชาชนมีรายได้น้อย การศึกษาต่างประชาชนในตำบลยังมีคนรายได้น้อย มีหนี้สินเยอะ ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต ค่าครองชีพสูง แนวทางการแก้ไขปัญหา ให้ความรู้เกี่ยวกับ การประกอบอาชีพ สาธิตการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือประชาชนซ่อมแซมบ้านคนจน ผู้มีรายได้น้อยส่งเสริมด้านการศึกษาโดยการ จัดบริการ

สาธารณสุขด้านการศึกษา การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ให้กับเด็กนักเรียน จ้างเด็ก นักเรียน ในช่วงปิดภาคเรียนเพื่อมีรายได้

(๑.๔) ปัญหายาเสพติดในตำบล ในพื้นที่ยังไม่พบว่ามีการค้ายาเสพติด และยังไม่พบรายงานว่ามีผู้ติดยาเสพติด แต่เพื่อเป็นการป้องกัน มีแนวทางการป้องกัน โดยการลงพื้นที่ค้นหา การรณรงค์ป้องกัน การให้ความรู้กับประชาชนได้ทราบถึงโทษของยาเสพติด

(๑.๕) ปัญหาการสัญจรไปมาของประชาชนในตำบล เนื่องจาก ในตำบลด้านโครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางคมนาคมบางหมู่บ้านยังเป็น ถนนดิน ถนนลูกรัง ช่วงฤดูฝนถนนลื่น เป็นหลุมเป็นบ่อ เกิดปัญหา ในการสัญจรไปมาของประชาชน เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การคมนาคมล่าช้า แนวทางการแก้ไข จัดทำแผนงาน โครงการก่อสร้างถนนในเส้นทางสำคัญ พิจารณาเสนอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(๒) ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

(๒.๑) ข้อสังเกต จากการสำรวจข้อมูล การลงพื้นที่ในตำบล จะเห็นว่าประชาชนยังมีปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขอยู่มาก ดังนี้ ด้านการศึกษา สาธารณสุข ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา สถานที่ผ่อนหย่อนใจ สวัสดิการสังคม การเกษตร เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การพัฒนาอาชีพ เส้นทางคมนาคมขนส่ง/ไฟฟ้า/น้ำประปา/แหล่งน้ำเพื่ออุปโภค – บริโภค ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล จากปัญหาด้านต่างๆ ประชาชนไม่สามารถแก้ไข

ปัญหาเองได้จึงต้องเสนอให้ องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นแก้ไข ทำให้มีการเสนอโครงการเข้ามาเป็นจำนวนมาก ซึ่งงบประมาณขององค์รปกครอง ส่วนท้องถิ่นนั้นมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการจัดการได้

(๒.๒) ข้อเสนอแนะ จากข้อสังเกตดังกล่าว มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ดังนี้ ปัญหาต่างๆ ที่ถูกเสนอมายังองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น ควรนำมาพิจารณาจัดลำดับความสำคัญ โดยประชาคมท้องถิ่น ซึ่งมีหลายภาคส่วน ประกอบไปด้วย คณะกรรมการพัฒนาขององค์รปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน ตัวแทนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนทั่วไป ร่วมกันพิจารณาจัดลำดับ ความสำคัญของโครงการ และพิจารณาบรรจุเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป กรณีโครงการที่เกินศักยภาพที่ให้องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(๒.๓) ผลจากการพัฒนา จากการพัฒนาที่ผ่านมาพบว่าองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก้ไขปัญหา ให้กับประชาชนได้ในหลายเรื่อง และครอบคลุมทุกด้าน มีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ประชาชนมีความพึงพอใจ แต่ก็ยังมีปัญหาที่จะต้องแก้ไขต่อไป ไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งแวดล้อมที่ยังมีการเผาหญ้า อ้อย ตอข้าว ในช่วงเวลาเก็บเกี่ยว การเลี้ยงสัตว์ วัว ควาย หมู ที่ส่งกลิ่นเหม็นรำคาญ การพนันที่ยังมีในพื้นที่ เส้นทางคมนาคมยังไม่ครบ

รายการที่ไม่ต้องปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือที่ไม่ต้องประกาศใช้

๑. เงินเดือนฝ่ายการเมือง เช่น เงินเดือนผู้บริหารท้องถิ่น เงินค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น

๒. เงินเดือนฝ่ายประจำ เช่น เงินเดือนข้าราชการ พนักงานจ้าง ลูกจ้างประจำเงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มต่างๆ

๓. ค่าตอบแทน ค่าตอบแทนผู้ ปฏิบัติราชการอันเป็น ประโยชน์แก่องค์รปกครอง ส่วนท้องถิ่น เช่น ค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการ ค่าเช่าบ้าน

๔. รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ค่าลงทะเบียนต่างๆ ค่าจ้างเพื่อปิดบัญชีบุคคล ค่าจ้างที่เกี่ยวกับคนเพื่อบริการเป็นครั้งคราว เป็นต้น

๕. ค่าบำรุงและซ่อมแซม ทรัพย์สินเพื่อให้สามารถใช้งาน ได้ตามปกติที่เกี่ยวกับวัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นต้น แต่ไม่รวมถึง การบำรุงและซ่อมแซมโครงการ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในการ บริการสาธารณะ เช่น ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน

๖. ค่าวัสดุ เช่น วัสดุสำนักงาน วัสดุไฟฟ้าและวิทยุ ครุภัณฑ์สำนักงาน เช่น โต๊ะทำงาน เครื่องสำรองไฟฟ้า เว้นแต่วัสดุที่จะต้องจัดทำเป็น โครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดทำเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นก็ได้

๗. ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าน้ำบาดาล

๘. เงินสมทบประกันสังคม เงินสมทบกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการส่วน ท้องถิ่น เป็นต้น

๙. เงินตอบแทนอื่น ๆ ค่าสินไหม ทดแทน การดำเนินการตามคำสั่งศาลที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินให้กับ ผู้เสียหายหรือผู้มีส่วนได้เสียจาก การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งทางตรงและทางอ้อม

๑๐. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งหรือการบริหารจัดการการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นสมาชิก สภา ท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นสมาชิกภาพนั้นสิ้นสุดลงเมื่อถึงคราวออก ตามวาระหรือมีการยุบสภา ตาย ลาออก หรือด้วย เหตุอื่นใด

๑๑. ค่าจ้างเหมาออกแบบ ค่าควบคุมงาน ค่าเขียนแบบ ค่าจ้าง วิศวกร

๑๒. อื่น ๆ ที่มีลักษณะหรือการดำเนินการที่ไม่ใช่การบริการ สาธารณะตามอำนาจ หน้าที่โดยตรง ตามกฎหมายจัดตั้งขององค์กรปกครอง

รายละเอียดโครงการพัฒนา /กิจกรรมของ อบท. มีหลักเกณฑ์ด้านความสำคัญ ดังนี้

(๑) ด้านโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ก่อสร้างถนน ก่อสร้างระบบระบายน้ำ สวนสาธารณะ ก่อสร้างสนามกีฬา

(๒) ด้านโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร เช่น สร้าง/ซ่อมระบบประปา ถังเก็บน้ำกลางประจำหมู่บ้าน ฝายน้ำล้น ขุดเจาะบ่อบาดาล ธนาคารน้ำใต้ดิน

(๓) การพัฒนาตลาดท้องถิ่น เช่น การจัดให้มีหรือปรับปรุงตลาดของ อบท.

(๔) การจัดขยะมูลฝอย การรักษาความสะอาดในท้องถิ่น

(๕) ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับบริการขั้นพื้นฐาน ด้านสังคม สาธารณสุข และ คุณภาพชีวิต การส่งเสริมการฝึกอาชีพให้ผู้ด้อยโอกาส เด็กกำพร้า ผู้สูงอายุหรือผู้พิการ

(๖) ด้านการศึกษา เช่น การปรับปรุงอาคารสถานศึกษา สนามเด็กเล่นสร้างปัญญาการเรียนรู้ของเด็ก

(๗) ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเช่น โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อ ชุมชน เศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพ่อ ก่อสร้าง/ปรับปรุงอาคารร้านค้าชุมชน ตลาดชุมชน

(๘) ด้านสนับสนุนการท่องเที่ยวในเขต อบท. เช่น ก่อสร้างห้องสุขาก่อสร้างถนนไปแหล่งท่องเที่ยว

(๙) การจัดให้มีการบำรุงสนามกีฬาหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

(๑๐) ด้านโครงสร้างก่อสร้างหรือซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ อบท. ได้รับการถ่ายโอนจาก ส่วน ราชการ เช่น ถนน สะพาน อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก สถานสูบน้ำด้วยไฟฟ้า *** การดำเนินโครงการด้าน โครงสร้างพื้นฐาน การกีฬา หรือการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการศึกษา หรือพัฒนาคุณภาพชีวิต ขอให้ อบท. ได้ให้ ความสำคัญกับการใช้จ่ายพาราเป็นส่วนประกอบตามนโยบายรัฐบาลด้วย ***

ขั้นตอนในการเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๙ (ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน)

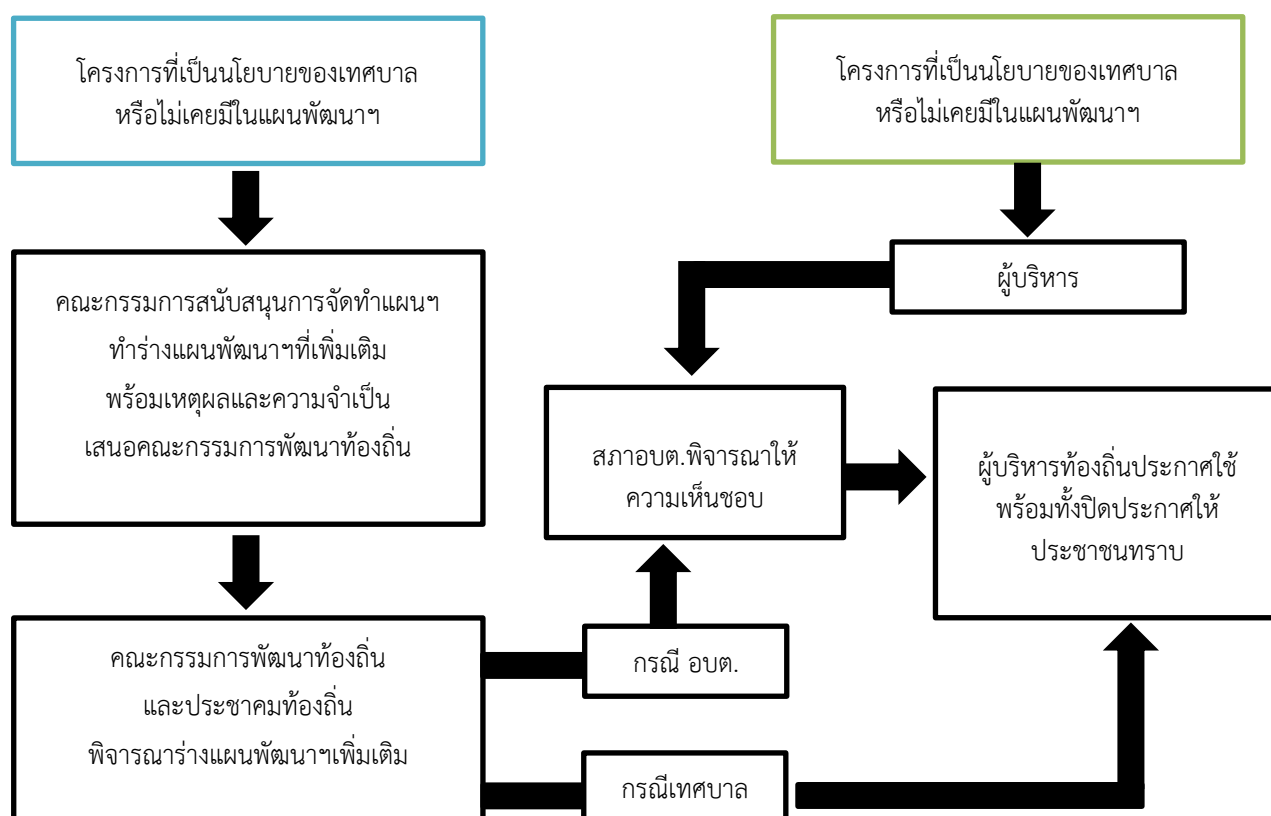
เพื่อประโยชน์ของประชาชน การเพิ่มเติมแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

(๒) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณามาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่น ประกาศใช้ พร้อมทั้งปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่น ประกาศใช้”

“ข้อ ๒๒/๒ ในกรณีเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริงานพระราช พิธี รัฐพิธี นโยบายรัฐบาล และนโยบายกระทรวงมหาดไทย ให้เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นสำหรับองค์การบริหาร ส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาตามมาตรา ๔๖ แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ด้วย และเมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติมหรือ เปลี่ยนแปลงได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับความเห็นชอบการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นดังกล่าว”

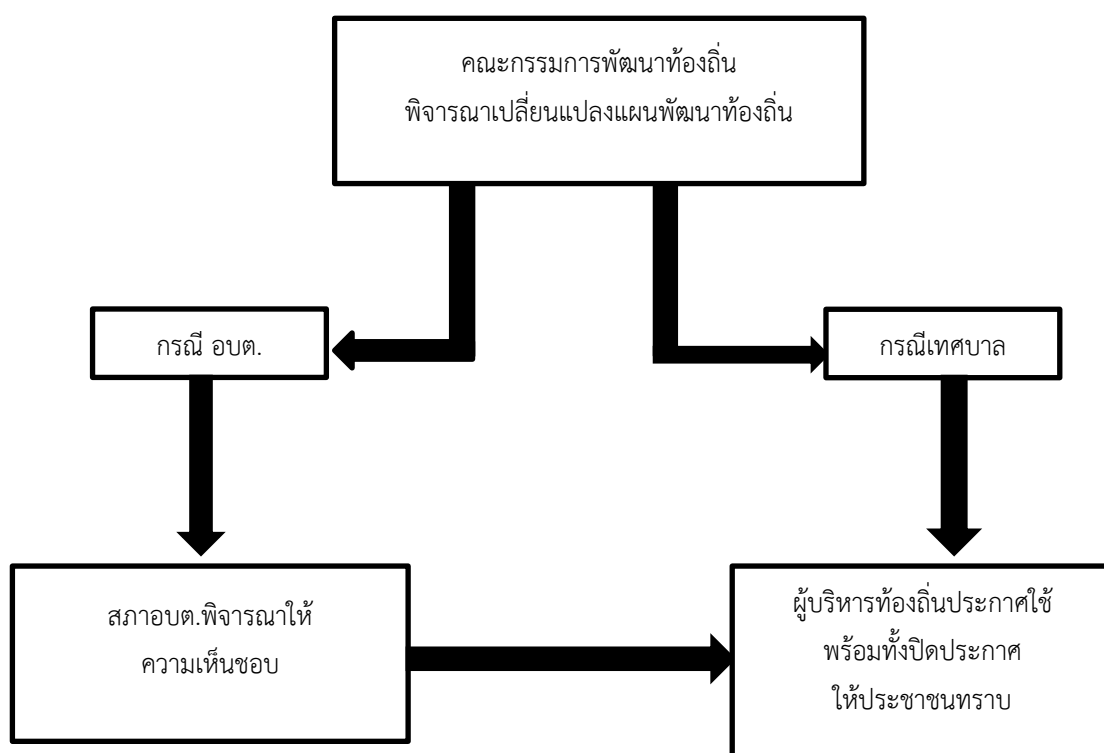

ขั้นตอนในการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๐ (ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๒๒/๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘)

เพื่อประโยชน์ของประชาชนการเปลี่ยนแปลงพัฒนาท้องถิ่น ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ส่งร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่เปลี่ยนแปลงให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

เมื่อแผนพัฒนาท้องถิ่นได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ให้ส่งแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังกล่าวให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้

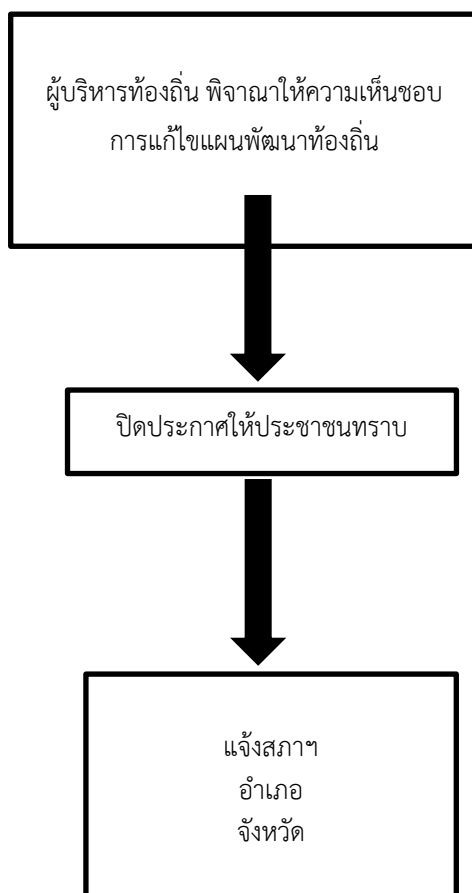

ขั้นตอนในการแก้ไขแผนพัฒนาท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๘ (ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘)

ข้อ ๒๑ การแก้ไขแผนพัฒนาเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นได้เห็นชอบแผนพัฒนาท้องถิ่นที่แก้ไขแล้ว ให้ปิดประกาศให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่นอำเภอและจังหวัดทราบด้วย

การประชุมประชาคม

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนชุมชน/หมู่บ้าน

ให้สำนัก/กอง/ส่วน ที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาชุมชนรวบรวมและนำข้อมูลที่ได้จากชุมชน/หมู่บ้านมาประสานกับผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การประชุมประชาคมสามารถดำเนินการพร้อมกันกับการประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน/หมู่บ้านได้

ประชาคม หมายถึง การรวมกลุ่มของประชาชน/ชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมเคลื่อนไหวและผลักดันการพัฒนาท้องถิ่น ให้ดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ภายใต้กระบวนการร่วมคิดร่วมทำ และร่วมตัดสินใจ

ประชาคมท้องถิ่น เป็นการรวมกลุ่มทั้งภาคประชาชน ภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักการร่วมคิด ร่วมทำร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบ

ประชาคมท้องถิ่นตามนัยหนังสือด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๖๐๐ ลว. ๒๙ ม.ค. ๕๙

- กรณี อบต. หมายถึง ประชาคมหมู่บ้าน และ ประชาคมตำบล
- กรณี ทต. หมายถึง ประชาคมชุมชน และ ประชาคมชุมชนตำบล
- กรณี ทม. หมายถึง ประชาคมชุมชน และ ประชาคมชุมชนเมือง
- กรณี ทน. หมายถึง ประชาคมชุมชน และ ประชาคมชุมชนนคร
- กรณี อบจ. หมายถึง ประชาคมอำเภอ และ ประชาคมจังหวัด

การจัดประชุมประชาคม

๑. ตรวจสอบองค์ประกอบของประชาคมตามสัดส่วนที่กำหนด
๒. เตรียมหัวข้อการประชุม (จัดทำวาระ)
๓. เตรียมการบันทึกการประชุม สมุดบันทึกการประชุมควรแยกกัน
๔. เตรียมทีมงาน วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น
๕. เตรียมข้อมูลพื้นฐานแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน
๖. เตรียมสถานที่ประชุม
๗. เตรียมการเชิญกรรมการประชาคม และผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงการประชาสัมพันธ์ เชิญชวนประชาชนทั่วไปใน พื้นที่เป้าหมาย
๘. ประสานการประชุมประชาคมควรเป็น คือ นายกเทศบาล (ในฐานะประธานคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย
๙. ต้องรักษาเวลาและดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบวาระ การประชุมประชาคม
๑๐. เน้นการลงมติในแต่ละประเด็นให้ชัดเจนเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ